

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2652

Vragen van het lid **Verhoeven** (D66) aan de Ministers van Defensie, van Justitie en Veiligheid, van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, voor Rechtsbescherming en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *grootschalige en onrechtmatige verzameling van data van burgers door de krijgsmacht, de politie, de Belastingdienst, de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten en andere overheidsorganisaties* (ingezonden 15 januari 2021).

Nader antwoord van Minister **Bijleveld-Schouten** (Defensie) (ontvangen 7 mei 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 1568. Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 2287.

In de antwoorden van 9 april jl. (met kenmerk 3218542) op schriftelijke vragen van het lid Verhoeven (D66) over grootschalige en onrechtmatige verzameling van data van burgers door de krijgsmacht, de politie, de Belastingdienst, de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten en andere overheidsorganisaties (ingezonden 15 januari 2021, 2021Z00730) is toegezegd dat de vragen 7 t/m 13 door de Minister van Defensie zouden worden beantwoord als het eindrapport van de Functionaris Gegevensbescherming Defensie over de naleving van de AVG door de experimenteertomgeving Land Information Manoeuvre Centre (LIMC) gereed zou zijn. Deze aanvullende antwoorden treft u hieronder aan.

Vraag 7

Ook is er sprake van grootschalige dataverzameling door de krijgsmacht, het onderdeel LIMC. Op welke grond mag Defensie op zulke grote schaal data van Nederlandse burgers verzamelen en bewaren?

Antwoord 7

De Functionaris Gegevensbescherming Defensie heeft dit onderzocht. In de eindconclusie van het AVG-onderzoek naar de experimenteertomgeving LIMC dat eveneens als bijlage bij deze brief is gevoegd, stelt zij dat «[...] Het LIMC had niet de intentie om (grootschalig) persoonsgegevens te verwerken, maar is hierin niet volledig geslaagd. Persoonsgegevens kwamen mee als «bijvangst». Voor deze verwerking bestond geen wettelijke grondslag en is niet voldaan aan de verantwoordingsplicht waardoor de AVG onvoldoende is nageleefd».

Vraag 8, 9, 10

Wie is verantwoordelijk voor het toezicht voor het verzamelen van de data door LIMC?

Welke waarborgen gelden bij het verzamelen van deze data?

Zijn er bewaartermijnen vastgelegd voor de verzamelde data?

Antwoord 8, 9, 10

De verzamelde gegevens zijn veiliggesteld en worden in overleg met de Functionaris Gegevensbescherming Defensie bewaard en vernietigd conform de Archiefwet en het archiefbesluit aan de hand van de selectielijst Defensie.¹

Vraag 11

Is de grootschalige verzameling van data door LIMC een manier om toezicht op het gebruik van gegevens (waaronder bulkdatasets), zoals vastgelegd in de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, te omzeilen?

Antwoord 11

Nee. Het experimentele LIMC is geen inlichtingendienst, maar een onderdeel van het Commando Landstrijdkrachten. Het LIMC kan alleen voor nationale taken worden ingezet op basis van bijstand of MSOB. De MIVD en de AIVD opereren onder de Wiv2017. Deze wet biedt grond voor het uitvoeren van inlichtingenactiviteiten en geldt alleen voor beide diensten. De Wiv2017 en het bijbehorende systeem van toestemming en toezicht zorgen voor de benodigde borging van de grondrechten bij de inzet van de diensten. In de openbare jaarverslagen van de MIVD en de AIVD staat waarvoor de inlichtingendiensten hun bevoegdheden inzetten.

Vraag 12

Wat wordt verstaan onder «semi-openbare bronnen» waarvan LIMC informatie verzameld? Kunnen hier voorbeelden van worden gegeven?

Antwoord 12

Deze term werd door het LIMC gebruikt voor open bronnen waarvoor een (betaald) abonnement nodig is, zoals bijvoorbeeld kranten.

Vraag 13

Is er nog steeds sprake van het verzamelen van data op Nederlands grondgebied door LIMC of door andere onderdelen van Defensie? Is het programma nu definitief stopgezet? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13

Zoals ik de Tweede Kamer in mijn brief van 27 november heb geïnformeerd zijn de activiteiten van het LIMC voor wat betreft het verzamelen en analyseren van informatie stilgezet. Naar aanleiding van het rapport van de Functionaris Gegevensbescherming beraadt Defensie zich nu over de wijze waarop het experimentele LIMC het beste kan worden voortgezet. Wat betreft de andere onderdelen van Defensie die data verwerken, heb ik u in de antwoorden die het kabinet op 9 april heeft verstuurd al laten weten dat het AVG-onderzoek bij LIMC tevens aanleiding was om bij alle defensieonderdelen nadrukkelijk aandacht te besteden aan naleving van de AVG bij de verwerking van persoonsgegevens. Uit voorzorg is in afwachting van het onderzoek een aantal activiteiten aangepast of stilgelegd. Zoals toegezegd, heb ik u hierover in de brief met de appreciatie van het eindrapport van de Functionaris Gegevensbescherming nader geïnformeerd.

¹ <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/selectielijst-ministerie-van-defensie-vanaf-1945-2021>